

Haalt Kerstmis de Kerst nog?

Al eeuwenlang wordt er in de westerse landen tegen het eind van het jaar een feest gevierd dat 'Kerstmis' genoemd wordt. Dan komt er een oude man met een witte baard in een rood pak, gezeten op een slee die door rendieren getrokken wordt, cadeautjes brengen. Maar omdat er al jarenlang geen sneeuw meer valt in die tijd, is het voor die rendieren geen doen meer. Zijn rol is grotendeels overgenomen door winkels, die de straten aankleden met kerstbomen, lichtjes en sfeervolle muziek. Soms zie je de oude man nog wel eens alleen als verdwaalde vreemdeling door de straten zwerven. Voor heel veel dieren is dit feest een pijnlijk gebeuren, vooral dieren met een migratieachtergrond. Zij zien dit feest steeds vaker als een uiting van discriminatie, racisme of misbruik. De vraag is dan ook of het Kerstfeest door hun toedoen nog een lang leven beschoren is?

Het begon in woonunit De Kinderboerderij. Dit was een wijk waar dieren van verschillende soorten en achtergronden bij elkaar werden gezet om hen meer te laten integreren. Na enige tijd begonnen deze dieren met elkaar te communiceren, niet altijd even makkelijk, maar voldoende om elkaar te begrijpen.

Zo stonden op een dag een kameel, een ezel, een schaap, een kalkoen en een koe bij elkaar op het centrale plein en kwamen aan de praat.

Zo vroeg de ezel aan de kameel: "Waar kom jij vandaan en hoe ben jij hier eigenlijk terecht gekomen?"

"Dat is een bijzonder verhaal. Heb je even tijd?" begon de kameel. "Ik kom eigenlijk uit een ver land, met veel woestijnen en weinig regen, zodat het leven daar best zwaar was. In mijn land heb je veel dromedarissen, dat zijn dieren die wel wat op mij lijken, maar ze hebben maar één bult. Zij doen het zware werk, bijvoorbeeld in de bouw of bij transport. Wij kamelen zijn meer voor de luxere klussen, zoals verre reizen of het vervoeren van belangrijke personen. Zo moest ik ieder jaar met een wijze man naar een land in het Midden Oosten waar het altijd erg onrustig was. Het was vaak met gevaar voor eigen leven dat we daar heen gingen. De wijze man wilde op bezoek bij een jong gezin, dat ieder jaar rond die tijd een kindje kreeg. Dat werd mij te gevaarlijk en dus ben ik ervandoor gegaan."

"Was dat geen moeilijke reis, dan?" wilde de kalkoen weten.

"Natuurlijk, en ook gevaarlijk. Ik ben eerst een heel eind gaan lopen, maar toen moest ik een zee over. Ik ben op een bootje meegelift met veel andere dieren, eigenlijk veel te veel. We hebben het op het nippertje gered. Toen we weer aan land kwamen werden we opgevangen en in een vreselijke stal geplaatst. Het was een zwijnenstal, een kameel onwaardig. Dus besloot ik verder te trekken en zo kwam ik hier. Ik kreeg al snel wat geld en ook een eigen onderkomen, hier in deze woonunit."

De andere dieren stonden hem met open bek aan te gapen, wat een verhaal!

"En jij," zegt de kameel tegen de ezel. "Hoe ben jij hier terecht gekomen?"

"Mijn verhaal is veel minder spannend dan dat van jou. Mijn grootouders zijn naar dit land gekomen toen ze dachten dat ze ezels nog heel goed konden gebruiken, vooral voor het zwaardere werk. Maar de tijden zijn veranderd."

"Wat bedoel je daarmee?"

"Wel, mijn generatie heeft het veel moeilijker om aan werk te komen. Ik heb mij, net als vele andere, twee keer aan dezelfde steen gestoten en nu denken ze dat ik niet meer geschikt ben voor het verrichten van werk. Ik krijg nu een arbeidsongeschiktheidsuitkering."

"Dat is dus gratis geld voor jou," vindt de kameel.

"Dat is wel zo, maar hoe kom je de dag dan door. Je verveelt je en gaat van alles bedenken, ook dingen die ze van mij helemaal niet willen zien."

"Waar moet ik dan aan denken?"

“Nou, ik ga wel eens grazen in verboden weiden of ik ga met kinderen op mijn rug rijden zonder dat hun ouders dat weten.”

“Is dat zo erg?”

“Dat vinden ze niet goed, dat doen ze niet in dit land. Ik heb in andere weiden niks te zoeken en als ik kinderen meeneem denken ze dat ik ze ontvoer.”

“Bizar. En jij, wat doe jij hier?” vraagt de kameel aan het schaap.

“Ik doe niet veel. Ik loop de hele dag te grazen, kijk alleen maar naar de grond op zoek naar verse sprietjes en ik wordt één keer paar jaar naar de kapper gebracht, die scheert mij helemaal kaal. Daarna graas ik weer verder.”

“Dat lijkt me nogal een stompzinnige, zo niet domme bezigheid.”

“Dat klopt, daarom vindt men mij ook dom. Dat is erg pijnlijk, maar wat kan ik tegen dit vooroordeel doen?”

“En jij,” wilde de kameel van de kalkoen weten. “Waar kom jij vandaan en wat is jouw rol hier? Trouwens, wat zie jij er kaal geplukt uit.”

“Ik kom uit Zuid Europa, daar wonen er heel veel van ons soort. We worden ieder jaar met hele groepen hierheen getransporteerd en met het Kerstfeest gedood om opgegeten te worden.” De andere dieren kijken hiervan op, dat wisten ze niet.

“Wat erg, maar hoe komt het dat jij dan nog hier bent?” vraagt de ezel.

“Het gaat om transporten waarbij veel van mijn soortgenoten euthanasie bedrijven, iets wat hier eigenlijk strikt verboden is, omdat ze het leven als kalkoen niet langer zien zitten. Die transporten zijn heel zwaar en om dan te weten dat je na het transport toch snel je einde vindt, dan kun je beter meteen een einde aan je leven maken, dat bespaart veel pijn en leed. Ik ben bij het uitladen van zo’n vrachtwagen ervan tussen gegaan, ik heb vreselijk geluk gehad.”

“Hoe komt het dan dat jij zo kaal bent, je hebt nauwelijks nog veren?”

“Wat denk je, als je in zo’n vrachtwagen zit, dan zit iedereen aan je te pikken, ze willen allemaal meer ruimte, het is daar ieder voor zich.”

“Dat is wel een heel nare ervaring. Maar goed, je bent nu dus hier.”

“Het is maar de vraag voor hoe lang? Als er weer woonruimte nodig is voor andere dieren, kan het zomaar gebeuren dat ik geofferd wordt, zeker tegen het einde van het jaar.”

“Wat erg om te moeten leven met zoveel onzekerheid.”

De dieren zijn even stil van deze verhalen. Dan mengt de koe zich in het gesprek.

“Goedemiddag, ik heb van een afstandje jullie verhalen gehoord, misschien moet ik wat uitleggen over de gewoontes in dit land.”

“En wie ben jij dan en waar kom jij vandaan?” wil de kameel eerst weten.

“Ik ben een koe, ik ben een dier zonder migratieachtergrond. Ik kan jullie dus uitleggen wat je in dit land kunt verwachten.”

“Maar als jij uit dit land komt, wat doe je dan in deze woonunit?”

“Dat is een ander verhaal. Wij koeien worden de laatste tijd steeds vaker met de nek aangekeken. Als men het over ons heeft, dan hebben ze het over stront. Ja, onze poep. Wij schijnen met onze poep allerhande problemen te veroorzaken. Maar dat is de schuld van de mensen zelf. Toen zij heel lang geleden zelf te veel poep produceerden en er veel ziektes uit voort kwamen, hebben ze riolering aangelegd. Toen was dat probleem opgelost. Maar ons laten ze alles in stallen of op een weiland deponeren. Ja, dan kun je verwachten dat dat uiteindelijk niet goed gaat, het veroorzaakt allerhande milieuproblemen. Ze willen dus van ons af, dat wil zeggen, er moeten veel minder koeien overblijven. Daarom worden veel koeien op non-actief gezet, met vervroegd pensioen gestuurd, zo je wilt. Dat betekent de weg naar het slachthuis, voor ons soort, zeg maar, het crematorium. Daar zijn wachtlijsten en tot die tijd ben ik hier ondergebracht.”

“Alweer zo’n triest verhaal. Maar je zou ons iets vertellen over de gewoontes in dit land.”

“Klopt. Jullie zijn dieren met ieder een bijzondere achtergrond. Daar moet je je wel van bewust zijn, zeker tegen het einde van het jaar. Wat je misschien al gehoord of gezien hebt, er komen steeds meer vluchtelingen, vaak met kleine kinderen naar dit land. Die moeten opgevangen worden, maar zoveel plaats is er niet. Daarom worden er vaak tijdelijke onderkomens geregeld. Vluchtelingen die eind van het jaar nog geen vaste plek hebben gevonden, worden in kleine onderkomens in veel dorpen en steden geplaatst op pleinen en in of bij kerken. Dat worden ook wel ‘stalletjes’ genoemd. Daar kunnen die mensen hun kindje in een kribbe leggen, in stro, dat is warm. Dat doen ze zo, opdat de mensen die hier vast wonen naar hen kunnen komen kijken. Dan vinden ze hen zielig, zo buiten en vaak in de winterse kou, en dan gaan die mensen daar liedjes staan zingen om hen te troosten. Dat bevordert het begrip bij de mensen die hier al wonen, denken ze. Om deze situatie nog duidelijker te maken, worden ook dieren met een migratieachtergrond bij hen in die stalletjes geplaatst. Zeker kamelen, ezels en schapen worden daarbij vaak ingezet. Dus jullie zullen jullie bijdrage aan dat feest ook wel moeten gaan leveren.”

Daar zijn de dieren even stil van. Moeten ze straks, in de kou nog wel, een paar weken met die vluchtelingen samen in stalletjes te kijk staan voor mensen die hen komen aangapen? Het is toch geen dierentuin!

“Dat kunnen ze niet maken,” roept de kameel verontwaardigd.

“Nou, reken er maar op dat ze je komen halen.”

“Maar als kameel heb ik toch andere rechten, laten ze er maar dromedarissen voor gebruiken, die weten niet beter.”

“Mij maakt het niet uit,” zegt het schaap. “Als ik maar genoeg te eten krijg.”

“Dat is een domme opmerking, zo kom je nooit van je imago af,” bijt de kameel hem toe.

“Ben maar blij. Tegen die tijd hebben jullie het misschien wel wat koud, maar kon ik dat maar zeggen. Ik zal dan wel liggen te bakken in een oven. Mijn einde is sowieso nabij,” reageert de kalkoen.

“En die vluchtelingen, dat jonge gezinnetje, pikken die dat dan?”

“Dat moet nog blijken. In het verleden werden er vaak poppen gebruikt voor die rol als gezin met baby, maar nu er zoveel vluchtelingen zijn, slaan ze twee vliegen in één klap,” voorspelt de koe.

“Dan zullen we in opstand moeten komen, dit kunnen we niet accepteren.” De kameel is kwaad.

“Dat kun je wel vinden, maar dit zijn nu eenmaal de gewoontes van dit land. Dan had je niet hierheen moeten komen. Ik vind het wat hypocriet als je daar achteraf wat over gaat zeggen.” De koe schudt meewarig zijn kop.

“Ik voel me anders behoorlijk gediscrimineerd. Ze zien mij, de kameel, inmiddels ook vaak voor dromedaris aan en willen mij ver onder mijn capaciteiten stompzinig te werk stellen. Dat accepteer ik niet. Wat vind jij ervan, ezel?”

“Ik moet wel uitkijken, want als ik dit werk weiger, kan mij dat mijn uitkering kosten.”

“Daar reken maar op,” weet de koe te melden. “Je krijgt tegenwoordig niet zomaar een uitkering meer, je moet er wel iets voor terug doen, zoals deze paar weken wat vrijwilligerswerk.”

“Zo vrijwillig is het anders niet. Ik blijf liever hier in deze woonunit achter.”

“En dan de hele dag niks doen! Dat zou je wel willen, maar die vlieger gaat niet meer op.”

“Maar een paar weken in zo’n stal staan, dat is zwaar werk.” De ezel vindt het maar niks.

“Watje. Jij bent gewoon niet meer gewend om wat te doen. Kom maar eens in beweging.”

“En heb jij als koe ook nog een rol bij dat kerstfeest?” wil de kameel weten.

“Daar ben ik te oud voor. Ik krijg een pensioentje en mag er daarom niks bij doen. Bovendien ben ik hier geplaatst om op mijn einde te wachten. Sinds ik hier ben doe ik minder, eet ik minder en produceer dus ook minder poep. Mede daarom heb ik minder verzorging nodig, gelukkig maar, want verzorgers zijn er ook steeds minder. Tijdens het Kerstfeest kun je mij onder de kerstboom zien liggen.”

“Is dat wat ze hier met alle oude dieren doen, ze gewoon aan hun lot overlaten tot ze dood gaan?” wil de kameel weten.

“In principe wel, er is geen alternatief. Euthanasie is hier verboden.”

“Triest allemaal. En ik dacht nog wel dat dit een fijn land was om te leven.”

“Dat was het ooit ook, maar de tijden zijn veranderd. Er zijn gewoon te veel dieren die geen positieve bijdrage leveren, die teveel kosten. Als ze dan ook niet bereid zijn om een vrijwillige bijdrage te leveren, zijn ze feitelijk overbodig. Dat zet veel kwaad bloed.” De koe weet het allemaal wel.

“Met andere woorden, als we onze stem niet laten horen, dan wordt er gewoon misbruik gemaakt van ons. Ik wil dat we met z’n allen gaan protesteren.” De kameel is vastbesloten.

“Wil je in Den Haag de politici gaan oproepen meer voor ons te doen? We hebben per slot van rekening een partij die er speciaal voor ons is,” brengt de ezel in.

“Vergeet het. Die politici weten helemaal niet wat er onder ons dieren allemaal leeft. Die zitten in hun heilige huisjes elkaar alleen maar vliegen af te vangen. Zelfs van onze Partij voor de Dieren heb ik rond dit thema nog geen verstandig woord gehoord. Mijn stem krijgen ze in ieder geval niet meer,” maakt de koe hen duidelijk.

“Wat stel je dan voor?” vraagt de ezel aan de kameel.

“Ik heb gehoord dat ze dit jaar het eerste stalletje gaan neerzetten in Dokkum. Laten we daar dan heen gaan om te protesteren.”

“En wat wordt dan de boodschap die we willen brengen?”

“Ik dacht eigenlijk aan spandoeken met als opschrift:

Stop racisme

Stop discriminatie

Stop Kerst

Die boodschap lijkt mij voldoende duidelijk.”

“Daar zou ik mee oppassen,” adviseert de koe. “Om als dieren met een migratie achtergrond degene zonder migratie achtergrond de les te willen lezen en hun feest te willen verstoren, ik weet het niet, lijkt me niet erg verstandig. Als je de confrontatie op deze manier zoekt, dan roep je zoveel weerstand op, dat je er uiteindelijk niets mee bereikt. Als je niet uitkijkt gaan ze je inderdaad expres voor dromedaris uitmaken.”

“Wat stel jij dan voor?”

“Ik? Niks, ik vind het Kerstfeest wel iets hebben. Een beetje folklore is toch mooi. En het is goed voor jullie integratie en acceptatie als je daaraan mee doet. Bovendien hebben we het maar over een paar dagen per jaar!”

De kameel weet even niet wat hiervan te vinden. Hij heeft A gezegd, dus moet hij nu ook B zeggen, halsstarrig als hij is. Hij heeft zich vastgebeten in zijn mening en kan moeilijk accepteren dat hij van een mug een olifant zou maken. Zou dan niemand deze dieronvriendelijke traditie willen veranderen of stoppen?

“Buiten jullie integratie zijn er nog genoeg andere zaken die belangrijk zijn. Laten we het Kerstfeest nou eens laten voor wat het is en er samen een mooi feest van maken, verpest het niet,” besluit de koe met een verstandige opmerking.

De dieren kijken elkaar aan, waar zijn ze terecht gekomen? Moeten ze nu echt gaan meedoen met wat men hier leuk vindt? Wil dan niemand met hen rekening houden? Waarom verwacht men dat zij rekening houden met dit soort tradities? Misschien hadden ze dan toch beter een ander land kunnen kiezen.

Dan schrikken ze op, wat is dat nou weer?

Er komt een oude man met een witte baard in een rood pak voorbij die flink met een bel loopt te zwaaien en luidkeels roept: “Hoho, hoho, hoho, . . .!”